

Het mysterie van de sporangia

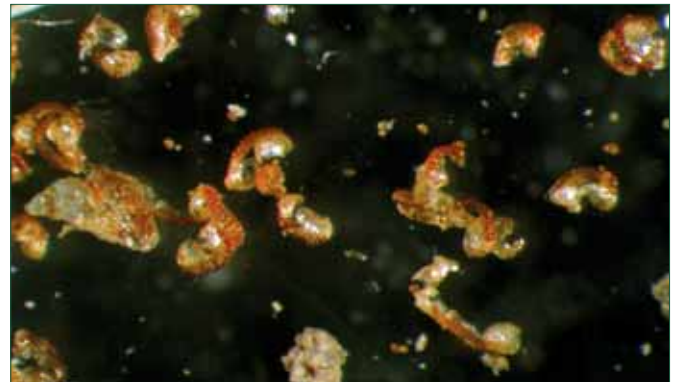
Het is rumoerig in de kamer van de biologen van het KAD. Er wordt druk gespeculeerd en geroepen, termen als 'boormeel', 'eilarven' en 'Oudeman's oplossing' passeren de revue. Onder het speculeren door kijkt één van de biologen opgewonden door het binoculair, bladert een ander druk door de boeken en is een derde geconcentreerd bezig met het maken van preparaten. Op tafel ligt een zakje. Een zakje met een afbeelding van een wietblad, met als inhoud een bruin poeder. Zij die in de buurt zijn, horen het al aan het rumoer: er is weer een bijzonder determinatiemonster binnengekomen.

Zoals beschreven, bestond het monster uit een curieus wietzakje met een bruin poeder. Op de determinatiebrief die meegezonden was, stond dat de eigenaresse van het poedertje tevreden was over een eerdere determinatie die voor haar was uitgevoerd. Dat monster bleek boormeel te bevatten van een houtaantastende kever. Het poeder dat ze nu opgestuurd had, vond ze dagelijks in grote hoeveelheden op de houten kozijnen en de deurpost en de vraag was of het weer om boormeel ging en om welk insect het in dat geval zou gaan.

Toen het monster onder het binoculair werd gelegd, was het meteen duidelijk dat het niet om boormeel ging van een houtaantastend insect. De vormen die zichtbaar werden wanneer met vergroting naar het bruine poeder werd gekeken, kwam geen van drieën direct bekend voor. Wat was het, wat was het? Waren het eilarven van een bepaald soort insect? Waarschijnlijk niet, er was geen voor of achterkant te ontdekken, ook niet wanneer een preparaat onder een vergroting van 100x werd bekeken. Misschien kleine duizendpoten, ze lijken wel gesegmenteerd te zijn. Maar de afzonderlijke structuren waren wel heel erg klein. Na enige tijd kijken, denken, filosoferen, discussiëren en een flinke portie deductie kwam het antwoord dan toch.

Ieder afzonderlijk object bestond uit een snoevormige cirkel die was doorbroken. Bovendien hadden ze allemaal een dun vliesje dat gescheurd leek te zijn. Wanneer deze structuur uitgetekend werd, waarbij de kapotte onderdelen aan elkaar gekoppeld werden, ontstond een structuur van een vliesvormig zakje met een verharde rand. Het zou logisch zijn als er iets in zou zitten. En inderdaad, in enkele van deze kapotte zakjes werden nog structuren aangetroffen die erg veel van sporen weg hadden. Een sporenplant! Eureka!

Na het raadplegen van enkele naslagwerken over sporenplanten waren we eruit. Het waren de sporangia, of sporencapsules, van varens. Deze sporangia bevatten de geslachtscellen, de sporen, van een varen. En inderdaad, aan de telefoon gaf de eigenaresse van de sporangia aan veel varens in de tuin te hebben staan. Als bedankje stuurde ze de afgebeelde kaart, met een eend en de tekst:

“HALLO TEAM,

Bij dezen mijn hartelijke dank voor het speurwerk dat u onlangs deed naar aanleiding van mijn inzending! Gelukkig bleek het stof van een varen te zijn, maar voor mij was het best spannend (wonend in een houten huis).

Heel veel dank!”

Een spannend monster voor de eigenaresse en een uitdagend monster voor de biologen hier! Een behandeling tegen houtaantastende insecten was voor de eigenaresse van de sporangia gelukkig niet nodig.